

How Long Do You Wait before Chazarat HaShatz?/Yehoshua Grunstein

Introduction

מסכת ברכות דף מ"ז עמוד ב' - דאמר רבי יהושע בן לוי: אף על פי שאמרו "קטן המוטל בעריסה אין מזמנין עליו" - אבל עושין אותו סניף לעשרה.

שולחן ערוך [אוי"ח, נ"ה/ד] - ולא נראין דבריהם לגדולי הפוסקים	שולחן ערוך [אוי"ח, נ"ה/ד] - יש מתירין לומר דבר שבקדושה בתשעה וצירוף קטן שהוא יותר מבן שש ויודע למי מתפללין... הגהה...: מיהו יש נוהגין להקל בשעת הדחק
--	---

Source

מסכת ברכות דף ח' עמוד א' - מאי דכתיב "ואני תפילתי לך ה' עת רצון?" אימתי "עת רצון"? בשעה שהצבור מתפללין.	מסכת סנהדרין דף ל"ט עמוד א' - כל בי עשרה שכינתא שריא
שו"ת הרמב"ם [רני"ו] - ומענין מנהגנו ... שבתפלת שחרית ומוסף בשבתות וימים טובים ... אעשה אותה לתפלה אחת ... וכך...מנחה...עד שאחוש שמא תשקע החמה, ...ששליח-צבור יסדיר התפלה בקול רם וקדושה...שמי שאינו בקי יצא בשמיעת התפלה, והבקי יתפלל לעצמו עם שליח הציבור מלה במלה. ומה שחייב אותי לעשות זאת הוא, שהאנשים כולם בשעת תפלת שליח ציבור אינם משגיחים למה שהוא אומר, אלא מסיחין זה עם זה ויוצאין (החוצה) והוא מברך ברכה לבטלה כמעט, הואיל ואין שומע לה. וכל מי שאינו בקי, כאשר הוא רואה תלמידי חכמים...מסיחין...ומתנהגין כמי שאינו מתפלל בשעת תפלת שליח ציבור	הגהות מיימוניות ¹ [הלכות תפילה ונשיאת כפים ח"ט] - כתב מורי רבינו בתשובות: דאפילו אם התחיל אחד מן העשרה להתפלל כבר ביחיד, ואין יכול לענות עמה, ואין כאן ט' שיכולין לענות = כיון שהוא בב"ה עמהן ... מצטרף עמהם...דאכל בי עשרה שכינתא שריא, ולא גרע מקטן המוטל בעריסה... בית יוסף [אוי"ח נ"ה/ו - ז]; ומכאן למד מורי הרב הגדול מה"ר יעקב בי רב זללה"ה שאם היה אחד ישן = מצטרף ... דכיון דאיכא עשרה דבני קדושה ניהו = שפיר שריא שכינתא עלייהו. ואח"כ מצאתי שכתב האגור ... נשאל גדול הדור מה"ר מולין (שו"ת מהרי"ל סי' קנ [קס"א]) על עשרה שהיו בבית הכנסת וישן אחד מהם...והשיב הא ר"ת צירף עם תינוק המוטל בעריסה ... וכדאי הוא מורי ז"ל לסמוך עליו
שו"ת הרא"ש [כלל ד"י/ט] - והחזן מתפלל ... והקהל יש להם לשתוק ולכוין לברכת החזן ולומר "אמן". וכשאין תשעה בבית הכנסת המכוונין לברכת שליח צבור = קרוב הוא בעיני שברכת שליח צבור לבטלה, כי נתקנו ברכות לשליח צבור לאמרם בעשרה, וכשאין תשעה בבית הכנסת המכוונין לברכת שליח צבור = נראה כברכה לבטלה.	משנה ברורה [ני"ה/ל"ד] - דבכל עשרה שהם גדולים שכינה שריא ביניהם
משנה ברורה [ני"ה/ל"ד] - ועיין בט"ז שחולק לענין ישן וס"ל דאין מצטרף והסכים עמו הפר"ח דישן חשיב כשוטה.	משנה ברורה בשם פמ"ג וחי"א [ני"ה/ל"ד] - ע"כ לכתחילה בודאי צריך להקיצו ועכ"פ לעוררו שיהיה מתנמנם

In the Codes

שולחן ערוך [קכ"ד/ד] - כששליח ציבור חוזר התפלה: הקהל יש להם לשתוק ולכוין לברכות שמברך החזן ולענות "אמן"! ואם אין ט' מכוונים לברכותיו = קרוב להיות ברכותיו לבטלה	שולחן ערוך [אוי"ח, נ"ה/ו] - ואם התחיל אחד מהעשרה להתפלל לבדו, ואינו יכול לענות עמהם, או שהוא ישן = אפילו הכי מצטרף עמהם	משנה ברורה בשם א"ר [שם ל"ב] - ה"ה יותר מאחד, ובלבד שישארו רובם שאין מתפללים ש"ע ויכולין לענות עמהם
הוספת משנה ברורה בשם חי"א [שם ל"ב] - ויש מחמירין ביותר מאחד, ובישן בודאי אין לצרף אפילו במקום הדחק ביותר מאחד		

¹ ר' מאיר ב"ר יקותיאל הכהן מרוטנבורג, מתלמידי המובהקים של המהר"ם [גם במאסר], 1260-1293 [נהרג על קידוש ה' בפרעות "ריינדפליש"], כתב הגהות עם המנהג האשכנזי על הרמב"ם (חוץ מזרעים, עבודה, קרבנות וטהרה).

Explanations- Why would Chazarat Hashatz be

Different?

<p>הרב אליקים קרומביין שליט"א²-שיש שתי הלכות בחזרת הש"ץ, שני גדרים שחכמים דרשו שיתקיימו בו - תפילת הציבור ודברים שבקדושה</p>	<p>דרישה [או"ח קכ"ד/א]- כתב "קרוב" אבל לא ממש, כי כבר כתב...דאם התחיל בעשרה, ואפילו יצאו קצתן, השליח צבור גומר, וגם נתבאר ...דאפילו קצת ישנים או מספרים שמועות אפילו הכי השליח צבור מתפלל וגומר תפילתו</p>	<p>שולחן ערוך הרב [או"ח קכ"ד/ו]- כי חזרת הש"ץ נתקנה לאמרה בעשרה, וכשאינ' ט' מכוונים לברכותיו = נראה כברכה לבטלה.</p>
--	---	---

EPILOGUE

הגהות מיימוניות [הלכות תפילה ונשיאת כפים ח/הלכה ז/אות ט']- אמנם, **טוב והגון** להמתין לו עד שיגמור תפלתו, כדי שיזכה
גם הוא ויענה עמהן. ואפילו יש שם עשרה בלא הוא, טוב להמתין אם יש שם שהות ביום להתפלל
שולחן ערוך [או"ח נ"ה/ז]- כשאחד מתפלל לבדו, **נכון** שהאחרים ימתינו מלומר "קדיש" עד שיגמור, כדי שיזכה גם
הוא.